

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำราชาศัพท์ที่น่ารู้

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

คำถามชวนคิด

คำถาม : คำที่ประชาชนใช้
สื่อสารกับพระมหากษัตริย์
เรียกว่าคำอะไร

คำตอบ :

คำราชาศัพท์

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่า
คำราชาศัพท์คืออะไร

คำตอบ : คำราชาศัพท์ คือ
ถ้อยคำที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้กับ
พระมหากษัตริย์ และบุคคล
ตามฐานะลดหลั่นลงมา

เกมทายคำราชาศัพท์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทายคำราชาศัพท์
จากรูปภาพที่กำหนดให้
พร้อมระบุว่าอยู่ในหมวดใด

๑ ข้อ เท่ากับ ๑ คะแนน

พระนาสิก

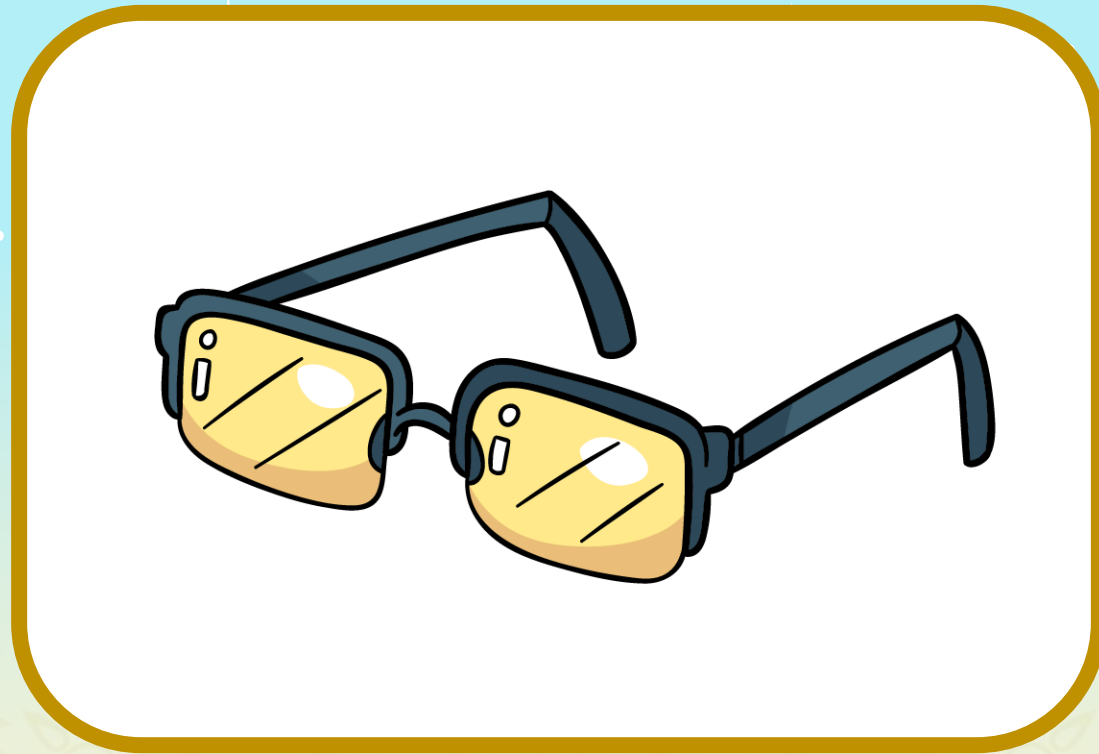

พระโอษฐ์

หมวดร่างกาย

ฉลองพระเนตร

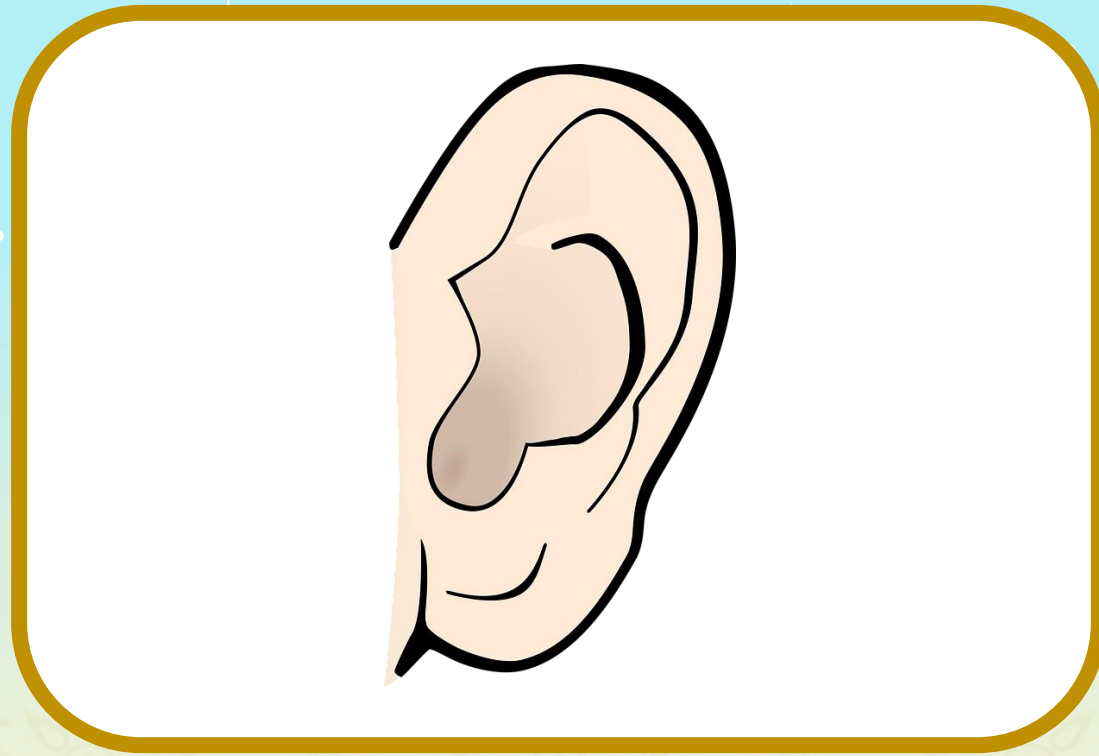

ซับพระพักตร์

หมวดเครื่องใช้

พระหัตถ์

พระกรรณ

หมวดร่างกาย

ฉลองพระบาท

รัดพระองค์

หมวดเครื่องใช้

พระธำมรงค์

พระมาลา

หมวดเครื่องใช้

สรุปคะแนน

คำราชาศัพท์น่ารู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. **บอก**ความหมายของคำราชาศัพท์ได้
๒. **จัดหมวดหมู่**ของคำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง
๓. **บอก**ความสำคัญของการใช้คำราชาศัพท์ได้

คำราชาศัพท์

คือ ถ้อยคำที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้กับ
พระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์
พระภิกษุสงฆ์ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
และสุภาพชน

ระดับชั้นของคำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์ เป็นถ้อยคำที่ใช้สื่อสารสำหรับบุคคล ๕ ระดับ ได้แก่

๑. พระมหากษัตริย์

๒. เชื้อพระวงศ์

๓. พระสงฆ์

๔. ข้าราชการ

๕. สุภาพชน

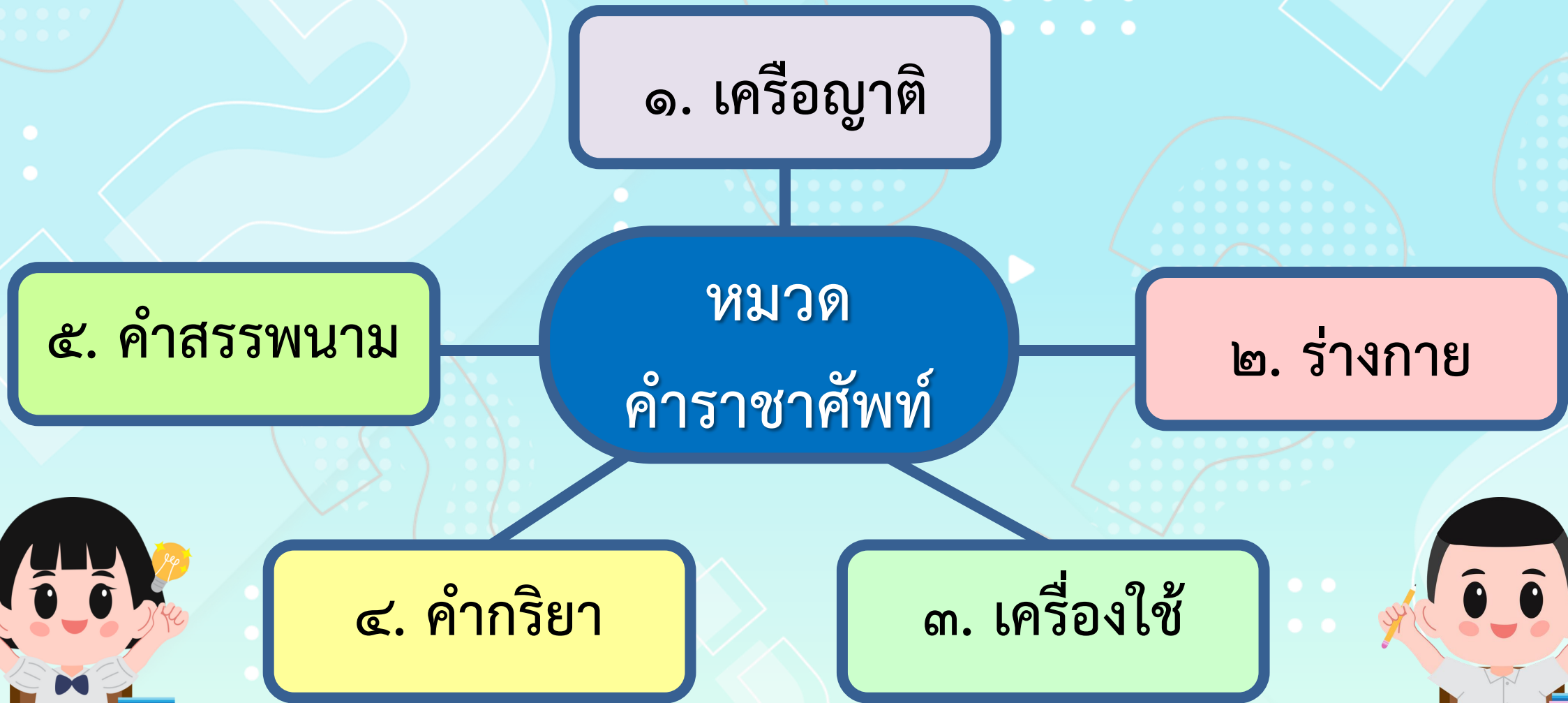
คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่า
คำราชาศัพท์สามารถแบ่ง
ได้กี่หมวด อะไรบ้าง

คำตอบ : คำราชาศัพท์แบ่ง
ได้ทั้งหมด ๕ หมวด ดังนี้

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์

หมวดเครื่องยาตี

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระอัยกา	ปู่ ตา	พระอัยยิกา	ย่า ยาย
พระชนก	พ่อ	พระชนนี	แม่
พระมเหสี	ภรรยา	พระสวามี	สามี
พระเชษฐา	พี่ชาย	พระเชษฐภคินี	พี่สาว
พระอนุชา	น้องชาย	พระกนิษฐา	น้องสาว
พระโอรส	ลูกชาย	พระธิดา	ลูกสาว

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์

หมวดร่างกาย

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระเกศา	ผม	พระกรรณ	หู
พระชีวหา	ลิ้น	พระโอษฐ์	ปาก
พระเนตร	ตา	ขอบพระเนตร	ขอบตา
ต้อมพระเนตร	ต้อมน้ำตา	พระศอ	คอ
พระขนง	คิ้ว	พระชานู	เข่า
พระทนต์	ฟัน	พระนาสิก	จมูก

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์

หมวดเครื่องใช้

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
ฉลองพระองค์	เสื้อ	พระสนับเพลา	กางเกง
ซับพระองค์	ผ้าเช็ดตัว	ซับพระพักตร์	ผ้าเช็ดหน้า
รัดพระองค์	เข็มขัด	ฉลองพระเนตร	แว่นตา
พระฉาย	กระจก	ฉลองพระบาท	รองเท้า
พระมาลา	หมวก	กระเป๋าทรง	กระเป๋าทู
สร้อยพระคอ	สร้อยคอ	พระเขนย	หมอน

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์

หมวดคำกริยา

คำราชาศัพท์	ความหมาย	คำราชาศัพท์	ความหมาย
เสด็จ	ไป	พระราชดำเนิน	เดินทาง
ทรงน้ำ	อาบน้ำ	ประจวร	ป่วย
เสวย	รับประทาน	พระราชทาน	ให้
โปรด	ชอบ	กริ้ว	โกรธ
ประทับ	นั่ง	บรรทม	นอน
ตรัส	พูด	ทอดพระเนตร	ดู

ตัวอย่าง คำราชาศัพท์

หมวดคำสรรพนาม

สถานะในการพูด	คำราชาศัพท์	ใช้กับ
แทนชื่อผู้พูด (บุรุษที่ ๑)	ข้าพระพุทธเจ้า	พระมหากษัตริย์
	กระผม ดิฉัน	ผู้ใหญ่, พระสงฆ์
แทนชื่อผู้ที่เราพูดด้วย (บุรุษที่ ๒)	ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	พระมหากษัตริย์
	ฝ่าพระบาท	เจ้านายชั้นสูง
	พระคุณเจ้า	พระสงฆ์สมณศักดิ์
แทนชื่อผู้ที่เรากล่าวถึง (บุรุษที่ ๓)	พระองค์	พระมหากษัตริย์
	ท่าน	พระสงฆ์

เกมทายคำราชาศัพท์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทายคำราชาศัพท์
จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้
พร้อมระบุว่าอยู่ในหมวดใด

๑ ข้อ เท่ากับ ๑ คะแนน

มียู่สองข้าง มองทางข้างหน้า
แลซ้ายแลขวา หน้าต่างหัวใจ

พระเนตร

หมวดร่างกาย

ท่านให้กำเนิด เกิดตัวเรามา
เป็นหญิงจรรยา ทายชีใครเอ๋ย

พระมารดา, พระชนนี

หมวดเครือญาติ

ใช้แทนตนเอง เวลาเข้าเฝ้า
บอกได้ไหมแล้ว เราแทนอย่างไร

ข้าพระพุทธเจ้า

หมวดคำสรรพนาม

บิดาของแม่
ตอบได้ไหมเอ๋ย

แน่แท้จริงเอ๋ย
ว่าท่านคือใคร

พระอัยกา

หมวดเครือญาติ

กลางคืนต้องนอน พักผ่อนกายา
ค่านึ้น้นหนา เรียกว่าอะไร

บรรทม

หมวดคำกริยา

เกมจับคู่คำราชาศัพท์

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่
คำราชาศัพท์กับความหมายให้
ถูกต้อง

พระเศียร	☐	☐	พี่ชาย
โปรด	☐	☐	ลูกชาย
ทรงม้า	☐	☐	ห้อง
พระอัยยิกา	☐	☐	ป่วย
พระโอรส	☐	☐	ชอบ
พระอุทร	☐	☐	ศีรษะ
พระหทัย	☐	☐	ดู
พระเชษฐา	☐	☐	ย่า ยาย
ทอดพระเนตร	☐	☐	ใจ
ประจวร	☐	☐	ขี่ม้า

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๔ คำราชาศัพท์น่ารู้ โดยจัดหมวดหมู่ของคำราชาศัพท์ตามที่กำหนดเป็นหมวดต่าง ๆ ให้ถูกต้อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๔
เรื่อง คำราชาศัพท์น่ารู้
- ๒) สังเกตการทำงาน of นักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการจัดหมวดหมู่ของ
คำราชาศัพท์

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๔
เรื่อง คำราชาศัพท์น่ารู้
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์จากคำที่กำหนดให้ถูกต้องตามหมวดต่าง ๆ

พระกรรม	พระมาลา	บรรทม	พระนาถี
ประจวร	พระโอรส	พระกร	พระชนนี
ทรงม้า	ประทับ	ข้าพระพุทธเจ้า	สรองน้ำ
กระเป่าทรง	พระนัดดา	พระเสโท	พระอัยยิกา
พระองค์	พระชีวหา	สร้อยพระศอ	เกล้ากระหม่อม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

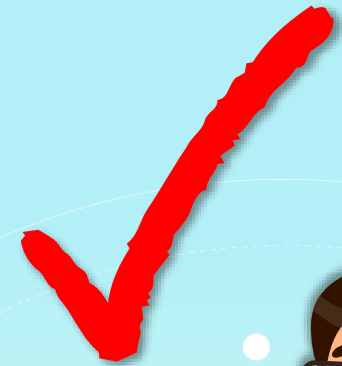
.....

.....

.....

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวคำตอบใบงานที่ ๔ คำราชาศัพท์น่ารู้

หมวดร่างกาย

พระกรรณ พระกร

พระนาภี พระเสโท

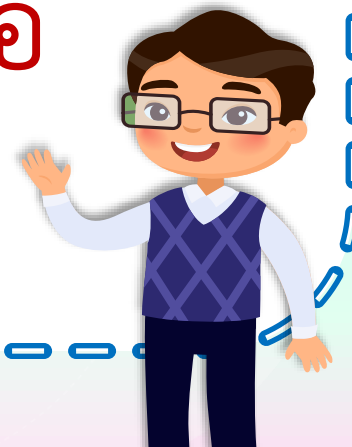
พระชีวหา

หมวดเครื่องใช้

กระเป๋าทรง

สร้อยพระศอ

พระมาลา

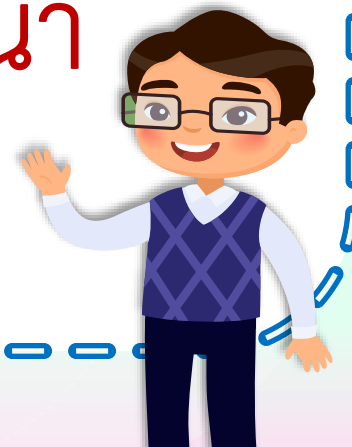
แนวคำตอบใบงานที่ ๔ คำราชาศัพท์น่ารู้

หมวดเครือญาติ

พระชนนี พระโอรส
พระอัยยิกา พระนัดดา

หมวดคำกริยา

ประจวร ประทับ ทรงม้า
บรรทม สร้างน้ำ

แนวคำตอบใบงานที่ ๔ คำราชาศัพท์น่ารู้

หมวดคำสรรพนาม

พระองค์ ข้าพระพุทธเจ้า

เกล้ากระหม่อม

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้างจาก
การเรียนเรื่อง คำราชาศัพท์

คำตอบ : ได้ความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์
หมวดต่าง ๆ ทั้ง ๕ หมวด

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การเรียนรู้เรื่อง คำราชาศัพท์ มีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : มี เพราะจะทำให้เราสามารถใช้ คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำขวัญชวนคิด

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง คำขวัญชวนคิด
- ใบงาน เรื่อง คำขวัญชวนคิด
- บัตรคำราชาศัพท์ (ถ้ามี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

